

כשרווית ושי (השמות בדויים)

תכנון את יום חתונתם לפני כחודשים, אחד הפרמטרים החשובים בשקלול האירוע היה איך ייראה טור ההכנסות, כלומר כמה צ'קים יקבל הזוג הטר, "היה לנו ברור שהחברים הקרובים והמשפחה יביאו סכומים גדולים ועשינו חשבון שההכנסות מהחתונה יכסו את ההוצאות ועוד יישאר לנו סכום נחמד לצימר בצפון", מספרת רוית, אלא שהמציאות ספחה על פניהם: הצ'קים לא כיסו בכלל את הערב המושקע, רבים שמתכננים חתונה, אומרת אורנה ורניק, יועצת לנימוסים והליכות, "זה לא צריך להיות כך, זוג שמתחתן אינו יכול להפיל על אורחיו תיק, או לחשוב שהם יכסו את ההוצאות, למרות שבפועל זה בדיוק מה שהזוגות עושים. זו המציאות", ולא רק הזוגות, גם ההורים משני הצדדים מנהלים פנקסי רשימות בהם נרשמים בדקדקנות הסכומים והמתנות שהביאו קרובי המשפחה והחברים, "כדי להשיב להם כגמול בעת שמחתם".

היינו המומים", מספרת רווית, "לשי יש משפחה עשירה אך למרבה הפלא, חלק מהדודים שלו החליטו כי מאחר שהם הביאו סכום כסף מכובד לחתונתו הראשונה לפני שנים, הם פטורים מלהביא מתנה לחתונה השנייה ולכן הביאו סט סכרים". השניים לא כיסו את חשבון החתונה, הצימר נשאר חלום רחוק והקשר עם הדודים נותק.

צ'יק - הבחירה הנכונה?

ההתנהלות של דריות ושי מאסיינת זוגות הוריהם של ירון ודריות, למשל, הגיעו לבקר את הווג הצעיר כמה שעות לאחר החתונה. "סליחה שנדחפנו", התנצלה אימו של החתן, "אבל אתם יודעים, צריך לעשות ירשום, צריך לראות מי נתן מה". אביה של דריות התעקש להיות נוכח בעת פתיחת הצ'קים. "את המתנות הווג יכול לפתוח לבד", הוא ויתר.

"פתחנו את הצ'קים ונדהמנו לראות את תגובת ההורים שלנו", מספר ירון. "הייתה

[המשך בעמוד הבא]

תמי לנצוט-ליבוביץ':
 "המתנות בארץ הפכו
 לפולחן. מה שהיה
 אמור להיות מחווה
 אנושית קטנה ונעימה
 הפך לסיוט ומטרד"

[המשך מעמוד קודם]

להם הערה על כל צ'ק. מי שהביא סכום יפה
 קיבל מהם צרור ברכות, ואילו אלו שהביאו
 צ'קים נמוכים זכו למטר רכילות וכעס.
 ההורים ישבו וסיפרו את מי פיטרו ולכן אין
 לו כסף, מי קמצן ידוע ולמי הם עוד ישיבו
 כגמולו בעתיד. היינו בהלם. לא כך תכננו
 את היום הראשון שלנו כזוג נשוי.
 "כולנו אנשים עם חולשות", אומרת ורניק,
 "וכמעט כולם עורכים רישום מי הביא
 מה וכמה. ההליך מתחיל ברגע שמגיעים
 הביתה, ומונע לרוב על ידי ההורים. תמיד
 קיים גם מרוץ משונה של איזה צד נתן יותר.
 לא שעושים עם הנתון הזה משהו, אבל
 כל משפחה רוצה להיות בצד הנדיב יותר,
 שנותן מתנות יקרות".
 תמי לנצוט-ליבוביץ', מנכ"ל המרכז
 לתדמית, תקשורת, נימוס ונוהג בינלאומי.
 מסבירה שבחירת מתנה לזוג שמתחתן

הפכה לתופעה בעייתית מאוד בשנים
 האחרונות. "בעבר נהגו בישראל להביא
 מתנות תוך שימת דגש על יחס אישי
 ושימושיות", היא מסבירה. "אבל בשנים
 האחרונות אנחנו ערים לתופעה שבה
 המתנות הפכו לפולחן, ומה שהיה אמור
 להיות מחווה אנושית קטנה ונעימה הפך
 לסיוט ומטרד. לצערנו, בארץ השתרשה
 נורמה לפיה ככל שהמתנה גדולה ויקרה
 יותר, כך היא יותר שווה, וכך מתקיים המרוץ
 האנסופי אחרי המתנה האולטימטיבית".

שווה לכל כיס

אם חשבתם שמתנה אמורה לכסות את
 הוצאות האירוע או להשיב לבעלי האירוע
 על מתנה שנתנו לכם בעבר, ללנצוט-
 ליבוביץ' יש מה לומר: "כנראה שבאיזשהו
 מקום שכחנו מהי מטרתה המקורית
 [המשך בעמוד הבא]

עשר מי יודע

תמי לנצוט-ליבוביץ' פותרת לכם בעיות נפוצות

1. יותר מדי אירועים בחודש אחד. המון הוצאות. אולי נותר על חלק מהם.

"חזירו והזכירו לעצמכם: הוזמנתם לאירוע משום שנוכחותכם רצויה, ובלעדיכם השמחה לא תהיה שלמה. לכן, אל תוותרו על אירועים חשובים אלא הביאו מתנה לפי יכולתכם".

2. עוד לא הספקנו לקנות מתנה לחתונה שמתקיימת הערב.

"זה יכול לקרות לכל אחד. ניתן להביא מתנה עד יומיים לאחר האירוע ואבל לא מעבר לכך".

3. קיבלנו המחאה והיא חזרה.

"אל תעשו כלום. המתינו שבעל הצ'ק יבחין בתקלה ויסדיר אותה. אם הוא מתעלם, לא נותר לכם אלא לשכוח מהעניין".

4. קיבלנו המחאה שנייה.

"היעזרו בשירותי הבנק לצורך פתרון הכעיה".

5. מתנה חסרה.

"ידידכם שואל אם האגרטל שקנה לכם מוצא חן בעיניכם, ואתם לא קיבלתם אף אגרטל. תגידו את האמת".

6. הדודה נחמה הביאה לנו קערה ממש מכוערת.

"אם הקערה הגיעה עם פתק החלפה, החליפו אותה ללא היסוס. אם לא - הצפינו אותה במעמקי הארון והוציאו אותה רק כאשר הנ"ל תגיע לביקור".

7. קיבלנו מתנה פגומה.

"התעלמו. אם ישאלו אתכם על המתנה, הסבירו שזו אשמתכם: בדרך הביתה נפלו כמה דברים מהמכונית ולצערנו הרב נשברו".

8. ההמחאות נגנבו.

"לאחר שתבדקו את מלאי המתנות, צלצלו למוזמנים הקרובים ובררו אם הביאו המחאה. אם כן, הודיעו להם לבטלה לאלתר".

9. האם להביא לזוג הצעיר פסל שעשינו במו ידינו?

"רק אם אתם בטוחים מעל לכל ספק שהזוג יתלהב ממנו".

10. מה לעשות אם האורחים נוהגים לתת מתנות?

"הכינו רשימה של כל המתנות שהייתם רוצים לקבל, ופרטו את הכתובות המדויקות של החנויות בהן הן נמצאות. כך יוכל כל מוזמן להתאים את המתנה לכיסו ולטעמכם, ובדרך זו לא תקבלו מתנות כפולות. זהו נוהג מקובל בארצות שונות שהחל לתפוס תאוצה בשנים האחרונות גם אצלנו".

אורנה ורניק:
 "זוג שמתחתן אינו יכול 'להפיל' על אורחיו תיק, או לחשוב שהם יכסו את ההוצאות של חתונתו, למרות שבפועל זה בדיוק מה שכל זוג שמתחתן עושה"

[המשך מעמוד קודם]

והאמיתית של המתנה - הענקת תשומת לב, תודה והערצה, ותו לא. לדאבוני הרב, המתנה הפכה לחשבונאות ועול. מתנה חייבת להיות שווה לכל כיס. מתנה מוגזמת הרי מביכה את המקבל".

אז איך בוחרים מתנה טובה?

"צריך לזכור למי המתנה מיועדת, לחשוב על תחביבי המקבל והסגנון המועדף עליו. כדאי להימנע מהבאת מתנה אישית מדי או כזו שתלויה בטעם האישי של מקבל המתנה, אלא אם כן הוא באמת מאוד קרוב אליכם ואתם מכירים אותו ואת טעמו היטב. ככלל, אין לקנות מתנה שאינה מוצאת חן בעיניך אולם אין לקנות את מה שאתה היית רוצה לקבל, כי המתנה צריכה להתאים למקבל המתנה, ובכל מקרה, חובה לצרף פתק החלפה".

וכשלא מכירים את בעל השמחה?

"במקרה כזה, או כאשר לא בטוחים מה יהיה שימושי עבורו, רצוי להביא תלושי קנייה של רשתות מוכרות, בהן כל אחד יכול למצוא משהו שישמח אותו".

בהתאם ליכולת

מתנה זה נחמד, אבל האמת היא שרוב הזוגות הנישאים מעדיפים לקבל צ'קים. "לא נעים להודות בזה, אבל כולם יודעים שזוגות שמתחתנים מעדיפים מתנה בצורת צ'ק או מזומן", אומרת ורניק. "גם האורחים, שבדרכם לא מכירים את טעמו של המתחתן, מעדיפים לתת צ'ק".

כדי להקל על הליך רישום הצ'ק, קמו

בשנים האחרונות אתרי אינטרנט שמנסים לשקלל את כל נתוני החתונה ולעזור לאורחים לרשום את הסכום הנכון. ורניק, כצפוי, לא מתלהבת מהחישובים הקרים הללו. "האתרים האלו תמיד שואפים לפרמטרים שקשה לעמוד בהם: הם מחשבים מרחק, דרגת קרבה, חצר או אולם, לדעת, אלו שיקולים שרירותיים. כשאנחנו מוזמנים לחתונה, אנחנו חייבים לנטרל את חישוב ההוצאות שלנו, אחרת לא נגיע בכלל. אני מציעה שלא לנסות להרשים את החוגגים בצורה מוגזמת ולתת מתנה סבירה, אפשר להעלות את הרף כשמדובר בקרובי משפחה מדרגה ראשונה".

אז בואי ניגש לשאלת השאלות - כמה נותנים?

"לא נעים להגיד, אבל רוב הזוגות פותחים קודם כל את רשימת החשבונות האישית, ומתחילים לחשב. 'אם הם נתנו לנו 600 שקלים, לא נחזיר להם בדיוק 600 אלא ניתן להם 650 שקלים'. זה נשמע מצחיק, אבל זו המציאות כמעט בכל בית. 'לדעתי, החישוב צריך להיות בהתאם ליכולת של כל אדם ובהתאם למה שמקובל בסביבתו. רוב המוזמנים בחתונות נותנים 500-600 שקלים לזוג, ואם הם יכולים לתת יותר - זה יפה. כשמדובר בחיילים או סטודנטים, ניתן לצפות לסכום של כ-200 ש"ח ליחיד".

גודל האירוע וההשקעה לא אמורים לשנות את הסכום?

"האורחים לא צריכים לממן כל גחמה של זוג מתחתן. אין שום סיבה שהאורח ייתן

ברומא התנהג ברומאי

יפן: נהוג שכל מי שמקבל מתנה, מחזיר מתנה. הדבר נכון גם כשמתארחים לארוחה וגם באירועים גדולים יותר. אורח מגיע לחתונה ביפן, למשל, יקבל בצאתו מתנה מבעלי האירוע. יתרה מזו, מקובל שתמיד מחזירים מתנה יקרה וגדולה יותר מזו שמקבלים. כמוכן שלאורך זמן שמים לזה סוף. אחרת יהיה כאן מעגל אינסופי. בנוסף, לאירועים גדולים מקובל להביא כלי כסף, וגם כשאתה האורח יש סיכוי שתצא בסוף הערב עם מגש כסף יפה או כל כלי אחר. היפנים אינם פותחים מתנות בנוכחות האורחים, אלא רק כשהם לבד.

במקום הראשון: כסף

שאלנו ארבעה נשואים ונשואות על המתנות בחתונתם ומה הם נתנו בחזרה. התשובות לא מפתיעות

אורית (28), עו"ד מגבעת-שמואל

"החתונה האחרונה אליה הלכתי הייתה של חברה. לא קרובה מדי. בעלי היה בחו"ל ונתתי 300 ש"ח. אם בעלי היה בא, היינו נותנים 500 ש"ח".

מה הכי שמחתם לקבל? "לא נעים להגיד - אבל כסף. בודדים העניקו לנו מתנות. העדפנו אפילו לקבל סכומים נמוכים מאשר מתנות יוקרתיות שלא קלעו לטעמנו".

רועי (31), מתכנת מחשבים ממודיעין

"החתונה האחרונה אליה הלכנו הייתה של אח שלי. אז זה לא מייצג. כמקובל במשפחתנו. קנינו מתנה משותפת עם ההורים ועם האחים האחרים - ערכה מיוחדת של כלי כסף, והזוג העריך ושמח. בדרך כלל. אשתי ואני מביאים צ'ק, אני מודה שאנחנו די מתחשבים ומציצים ברשימת המתנות שקיבלנו לחתונתנו שהתקיימה לפני שלוש שנים".

מה הכי שמחתם לקבל? "צ'קים או מתנות שלא נס ליחם כמו כלי כסף מיוחדים".

דרורה (50), מורה מירושלים

"בתקופה האחרונה הוזמנו להרבה אירועים. מכיוון שאנחנו בגיל שבו מחתנים את הילדים. מה גם שאני מורה ובדרך כלל המורות מזמינות זו את זו לאירועים משמחים. מבחינה כלכלית זה הפך קצת כבד. אבל אני משתדלת לקחת בקלות. לא משתוללת עם הסכומים (נותנים 500 ש"ח לזוג) ורואה בזה מצווה".

מה הכי שמחתם לקבל? "בעלי ואני נישאנו כשהיינו ממש ילדים ואת הצ'קים ההורים לקחו. אנחנו נשארו עם המתנות. ששימחו אותנו מאוד. לאחרונה חיתנתי את בתי ואני יודעת שהצ'קים שימחו אותם הרבה יותר מהמתנות".

שלומי (30), עוסק בחינוך מגני-תקווה

"זו תקופת החתונות של חברות של אשתי. אצלנו דווקא מקובל לתת מתנות. בדרך כלל הזוג מודיע על חנות שבה השאיר רשימת מתנות וזה נוח. כי אתה יכול להחליט על התקציב שלך".

מה הכי שמחתם לקבל? "ברור שאת הצ'קים. אבל בתכל'ס, זה כיסה חלק מההוצאות ואילו המתנות וכלי הבית היפים שקיבלנו משמשים אותנו ומזכירים לנו את נותן המתנה. כך שאני לא סגור על השאלה הזו".

יותר רק כי בני הזוג רצו זמר מפורסם או זיקוקים יקרים".

מה לגבי צירוף ילדים לאירוע?

"אנשים שוכחים לעיתים לקרוא את הסימנים המוסכמים הכתובים על המעטפה. אם לא הזמינו ילדים - הם מחוץ לתחום ואין להביא אותם".

ומה לגבי מתן צ'ק או קניית מתנה במסגרת "קבוצה"? לאחרונה זה נהיה טרנד.

"ממבט ראשון נראה שהסכום שקיבלת מהקבוצה הוא גדול, אבל כשבודקים כמה כל אחד נתן לחוד, מגלים את האמת. אני לא ממליצה על השיטה הזו כי ממילא הזוגות בודקים כמה כל אחד שילם. אני מציעה לשמור על רעיון הרכישה המשותפת לימי הולדת או אפילו בר-מצוות, כי אז זה יוצא משתלם לכולם".

גם תמי לנצוט-ליבוניץ' מסכימה כי 500 שקלים הם סכום יפה. "לאנשים קרובים כדאי להביא מתנה שימושית ולא כסף", היא אומרת, "אבל אם החלטתם לתת כסף, במונחים של היום סכום סביר הוא בממוצע כ-500 ש"ח לזוג. כל אורח נוסף, כמו ילדים, צריך להגדיל את הסכום באופן יחסי".

לנצוט-ליבוניץ' מוסיפה כי הסכום הוא לא הפרמטר היחיד בהענקת המתנה. "אני מציעה להשקיע גם בפרטים. אפשר לתת סכום בכפולות של 'ח' וחשוב להכין את הצ'ק לפני האירוע, בצידוף ברכה חמה הכתובה בכתב יד. את הברכה בעלי השמחה שומרים והכסף, לעומת זאת, נבלע ונעלם, ולכן הברכה חשובה". ■

ארה"ב: מתנות חתונה הן הגדולות והיקרות ביותר. המתנות השכיחות הן אלה אשר ישמשו את האישה הטרייה ויעזרו לה לסדר את ביתה החדש ולאבד אותו כנדרש. משתדלים לא לתת מתנות מאוד יקרות שעלולות להביך את הזוג הנישא. בנוסף, מקובל לשלוח את המתנה לפני האירוע. פרט למתנות, מקובל לתת גם המחאות ותלושי קנייה.

סין: אסור להביא מטרייה, סכין או חרב, שכן הם נתפשים בעיני הסינים כסמל לסיום הקשר, לניתוק יחסים. כמו כן, לא נותנים שעונים, משום שהם מסמלים מוות. אם נותנים כסף, חייבים לתת מספר זוגי, ושימו לב: הכסף חייב להימסר בשתי ידיים.

